

GGD Update | 1 april 2025

In dit bericht:

- Mazelen
 - Situatie in Amsterdam
 - Diagnostiek
 - Advies voor vermoeden van mazelen in de huisartspraktijk
 - Melden bij gerelateerde gevallen zonder diagnostiek
 - Extra vaccinatie aanbod door jeugdgezondheidszorg
 - Vaccinatie tegen mazelen voor gezondheidsmedewerkers
 - Contactgegevens
-

Mazelen

Situatie in Amsterdam

Eerder hebben we u geïnformeerd over een cluster van mazelen onder kinderen van de onderbouw van een school in stadsdeel Nieuw-West. Dit cluster heeft zich uitgebreid waarbij er nu sprake is van **24** kinderen direct gekoppeld aan de school of aan een gezin met een kind op deze school.

Inmiddels zijn er echter ook enkele meldingen waarbij geen evidente bron kan worden aangewezen en er geen directe link met het schoolcluster lijkt te zijn. Er wordt nog aanvullend onderzoek gedaan of er inderdaad sprake is van verdere verspreiding vanuit het schoolcluster of dat het om gevallen gaat gerelateerd aan nieuwe losse introductie(s). Op dit moment zijn alle gevallen gerelateerd aan stadsdeel Nieuw-West.

Diagnostiek

Voor vragen over (spoed)diagnostiek kunt u overleggen met uw eigen laboratorium en/of arts-microbioloog. Bij de GGD Amsterdam aan de Nieuwe Achtergracht kan ook diagnostiek worden afgenomen. Neem hiervoor contact op met de afdeling infectieziektebestrijding (020-555 5566). De GGD heeft een beperkte capaciteit om te ondersteunen in thuisbemonstering. Hieronder de informatie over diagnostiek zoals deze bij Streeklaboratorium Amsterdam aangeleverd kan worden. Zie ook het [Vademecum van het Streeklaboratorium](#).

PCR

Detectie van het mazelenvirus middels PCR is het meest succesvol wanneer monsters worden verzameld op de eerste dag van de huiduitslag tot 3 dagen na het begin van de huiduitslag. Het Streeklaboratorium van de GGD Amsterdam verricht de mazelen PCR iedere werkdag. Uitslag is daarmee binnen 1-2 werkdagen bekend.

Neem de diagnostiek af door middel van een keeluitstrijk. Hiervoor kunt u gebruik maken van een swab in een eSwab-medium. Naast de keelwab kan ook urine ingestuurd worden in een steriele container (2-10ml). Na afname van keelwab (eSwab) en/of urine (2-10ml in steriele container) moet het monster in de koelkast bewaard worden tot transport naar de GGD.

Serologie

Mazelenserologie (specifiek detectie van mazelen IgM en IgG) is zinvol bij bloedafname 4-28 dagen na ontstaan van het huidbeeld. Hiervoor kunt u een stolbuis insturen (met rode dop). Voor beoordeling van de immunestatus, ter beoordeling of iemand in het verleden een infectie heeft doorgemaakt of is gevaccineerd, volstaat het om enkel mazelen IgG aan te vragen.

Inleveren

Bij verdenking van een acute mazeleninfectie is het van belang dat het monster zo snel mogelijk bij het GGD streeklaboratorium afgeleverd wordt. Bij voorkeur laat u de monsters direct afleveren bij het Streeklaboratorium (Nieuwe Achtergracht 100, 4^e verdieping) of via een ATAL-punt. Verzending via reguliere post kan zorgen voor ongewenste tijdsvertraging door de reistijd.

NB: Laat de patiënt niet zelf de samples afleveren bij het laboratorium.

Advies voor vermoeden van mazelen in de huisartspraktijk

Bij een vermoeden van mazelen is het dringende advies om de patiënt niet naar de praktijk te laten komen. Klachten in de prodromale fase zijn algemene malaise, koorts, conjunctivitis, verkoudheid en hoesten. Daarna ontwikkelt zich na 3-7 dagen een gegeneraliseerd grofvlekkig exantheem dat ruw aanvoelt. In de prodromale fase kunnen de klachten nog vrij aspecifiek zijn. In de beoordeling van het risico op mazelen is het goed om mee te wegen of de persoon gevaccineerd is tegen mazelen (of in het verleden al mazelen heeft gehad). Daarnaast zijn risicoverhogende omstandigheden dat de persoon a) in contact is geweest met een mazelenpatiënt en b) een risicoland(externe link) heeft bezocht in de afgelopen 3 weken.

Wanneer iemand toch de praktijk bezoekt: zet de patiënt een FFP2-masker op en plaats de patiënt in een aparte ruimte (niet in de wachtkamer). De hulpverlener draagt PBM voor aerogeen overdraagbare aandoeningen, zoals FFP2, en heeft bij voorkeur immuniteit tegen mazelen. Gebruik de ruimtes waarin de patiënt is geweest niet gedurende 2 uur en lucht de ruimte indien mogelijk.

Het advies is om met spoed diagnostiek in te zetten. Neem in deze gevallen eventueel contact op met uw arts-microbioloog. Bij een positieve mazelendiagnostiek is het verplicht om te melden bij de GGD van de woonplaats van de patiënt.

Bij verwijzing naar het ziekenhuis of andere zorginstelling: stel deze op de hoogte van de mazelen(verdenking).

Melden bij gerelateerde gevallen zonder diagnostiek

Wanneer er sprake is van een persoon met een typisch beeld van mazelen die recent in contact is geweest met een bevestigd geval van mazelen, is dit ook meldingsplichtig. In deze situatie is het dus niet altijd nodig om laboratorium diagnostiek te doen. Wij verzoeken u om als behandelend arts ook in deze situatie melding te doen bij de GGD. De GGD zal op basis hiervan een bron- en contactonderzoek opstarten.

Het gaat hierbij om een persoon met

- koorts én een verheven maculopapuleuze uitslag én ten minste 1 van de volgende 3 symptomen:
 - hoesten
 - neusverkoudheid
 - conjunctivitis

én

- contact (< 3 weken) met een persoon bij wie de infectie is vastgesteld met behulp van laboratoriumdiagnostiek.

Extra vaccinatie aanbod door jeugdgezondheidszorg

Door de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van GGD is een extra vaccinatie aanbod gerealiseerd voor ouders die hun kind alsnog willen laten vaccineren. In stadsdeel Nieuw-West is er een dagelijks inloopspreekuur op meerdere OKT's. In de andere stadsdelen zijn er twee extra inloopsprekuren per week. Voor meer informatie voor ouders zie de website ggd.amsterdam.nl/prikgemist.

JGZ staat in contact met (voor)scholen en kinderopvang locaties. Hierbij is ook het aanbod gedaan voor extra voorlichting.

Vaccinatie tegen mazelen voor gezondheidsmedewerkers

Gezondheidszorgmedewerkers zijn met betrekking tot mazelen zowel risicolopers (zij kunnen zelf mazelen oplopen) als risicovormers (zij kunnen hun patiënten besmetten). [Vanuit arboperspectief dient aan alle onvoldoende beschermde medewerkers in de gezondheidszorg die risico lopen op mazelenvaccinatie aangeboden te worden](#). Daarnaast moet voorkomen worden dat gezondheidszorgmedewerkers die mazelen ontwikkelen hun patiënten besmetten (patiëntveiligheid).

Contactgegevens

Infectieziektebestrijding:

- Op werkdagen (ma t/m vrij tussen 08:30 – 17:00 uur) kunt u contact opnemen met het team Algemene Infectieziekten: 020-555 5566 (intercollegiaal nummer AIZ).
- Buiten kantoor tijden bij vragen die niet tot de volgende werkdag kunnen wachten, kunt u contact opnemen met de dienstdoende arts infectieziektebestrijding via de meldkamer: 020 555 5555 (7x5).
- Burgers en andere organisaties kunnen contact opnemen via 020 555 5337 (werkdagen 09:00 – 13:00 uur en 13:30 – 16:30 uur).

Jeugdgezondheidszorg

- JGZ GGD Amsterdam: [Contact - GGD Amsterdam](#)
- SAG JGZ: [Contact - SAG JGZ](#)

Streeklaboratorium:

- Op werkdagen tijdens kantooruren is de arts-microbioloog Streeklaboratorium GGD Amsterdam beschikbaar voor intercollegiaal overleg: 020 5555 293 (intercollegiaal nummer Streeklab).
- Op werkdagen na 17.00u, in het weekend of op feestdagen kan voor vragen die niet tot de eerstvolgende werkdag kunnen wachten hetzelfde nummer gebeld worden.

Overige laboratoria

- Bent u aangesloten bij een ander laboratorium dan het Streeklaboratorium Amsterdam, neem dan bij vragen aan de arts-microbioloog contact op met uw eigen laboratorium.

Deze nieuwsbrief wordt aan huisartsen verspreid via de huisartsenalliantie. Tevens aan huisartsen die aangegeven hebben direct de berichten van de GGD te willen ontvangen.

Mocht u op deze verzendlijst willen, stuur dan een mail met uw emailadres onder vermelding van *GGD Update* aan infectieziekten@ggd.amsterdam.nl

Alle berichten van de GGD voor huisartsen worden ook geplaatst op de website van de GGD: ggd.amsterdam.nl/huisarts